

Методичний коментар до уроку “У глядацькій залі”

Амфітеатр — особлива форма зали

Як починалися театри

Здійсно мандрівку в давні часи, щоб потрапити до тодішніх театрів, а потім знайдемо частину давнього театру в сучасному. Відчуємо, як завзяття й енергія артистів, які віддано і з натхненням творять образи на сцені, передається глядачам.

Перші театри виникли у Давній Греції. У ті часи вистави відбувалися в **амфітеатрах** — театрах просто неба, де глядачі сиділи півколом навколо сцени. Завдяки цьому побачити виставу могло більше глядачів.

Останні ряди амфітеатру були так далеко від сцени, що глядачі не бачили виразу обличчя артистів. Тому артисти надягали великі маски і змінювали їх протягом вистави.

Як влаштовано амфітеатр

- Придивіться уважно до зображення амфітеатру. Що він вам нагадує?

Подивитися виставу приходять багато людей. Як розмістити глядачів так, щоб кожному все було видно й чути?

Якщо місця для глядачів розташувати на рівній підлозі, передні ряди глядачів закриватимуть сцену останнім.

Влаштуймо у класі маленький театр — поставимо у 3–4 ряди місця для глядачів. Чи добре видно виставу на сцені останній рядам?

Що робити? Можна розташувати сцену вище, ніж місця для глядачів. У такому разі глядачі будуть змушені весь час сидіти з піднятою головою: буде дуже незручно, шия болітиме. *(Запропонуйте дітям підняти голови: ніби вони дивляться на високу сцену.)*

А от якщо ми поставимо стільці для глядачів сходами, а сцену розмістимо нижче, то навіть із останніх рядів глядачам все добре буде видно, і сидіти їм буде зручніше.

А тепер влаштуємо місця як в амфітеатрі: перший ряд сідає на підлогу, другий — на маленькі стільці, третій — на вищі, четвертий ряд стоїть. Усім тепер добре видно?

Дослід зі звуком. А чи буде всім добре чути, що артисти говорять на сцені? Амфітеатр побудовано у вигляді чаші (дуже схоже на чашку або глибоку тарілку). Така форма робить звук гучнішим.

Виконайте дослід: педагог (артист) щось тихенько говорить, відійшовши в дальній кут класу, дітям (глядачам) чути погано. Потім “артист” говорить те саме, приставивши до рота склянку або чашку (“у чашку”), — звук набагато гучніший. (Дуже важливо, щоб в обох випадках педагог промовляв слова з однаковою гучністю.)

Так само і в амфітеатрі: артисти говорять нібито “в чашу”, і звук набагато гучніший.

Увага! Для дослідів обов’язково візьміть склянку чи фаянсову чашку: якщо використовувати одноразові стаканчики, потрібного ефекту досягти не вдасться.

Ошатна будівля театру

- Уявіть себе глядачами в амфітеатрі. Чи зручно вам?
- Чи в будь-яку погоду ви відчуватимете себе затишно? Чому?

Про переваги амфітеатру ми вже багато поговорили, а зараз звернемо увагу на те, що глядачам не завжди було комфортно. Наприклад, що робити, коли йде дощ, коли холодно, дме вітер? Також ми бачимо сидіння без спинок, вони жорсткі тощо.

У сучасних театрах архітектори заховали амфітеатр під дах. Роздивіться світлини у підручнику і знайдіть амфітеатр у сучасному театрі.

- Чим він схожий на давній, а чим відрізняється від нього?
- Пригадайте свої відвідини театру. Де вам найбільше подобається сидіти? Чому?
- Поміркуйте, де ще ми нині бачимо амфітеатри. (Цирк, стадіон.)

Після дзвоника

А зараз подивимося, як змінюється театр, коли йде вистава. Заходимо: сьогодні вистава “Білосніжка і семеро гномів”.

- Пригадайте, яких правил мають дотримуватися всі глядачі у театрі.
- Уявіть, що відбуватиметься, якщо глядачі порушуватимуть ці правила.

Лунає третій дзвінок! Вистава розпочинається! Подивіться фрагмент драматичної вистави “Білосніжка і семеро гномів” Червоноградського зразкового дитячого театру “Казка”.

- Пригадайте вистави, які ви бачили, роздивіться світлини. Що допомагає глядачам відчувати себе у кімнаті поряд із Білосніжкою та гномиками?

Декорація — оформлення сцени, що відтворює середовище, у якому відбувається дія вистави. Декорація створюється за допомогою живопису, графіки, освітлення тощо.

- Як гадаєте, чи можлива драматична вистава без музики? Чому? Яка роль музики у виставі?
- Як актори передають нам настрій персонажів?
- А чи впізнали б ми персонажів без костюмів? Чому?

Настільний театр

Пригадайте разом з однокласниками та однокласницями сюжет казки “Білосніжка і семеро гномів”. Створіть дійових осіб і макет сцени з декораціями до одного з епізодів.

Візьміть коробку без кришки — це сцена. Обклейте стінки малюнками — декораціями.

Дійових осіб і решту декорацій можна зробити об’ємними: намалювати їх, вирізати, приклеїти до зворотного боку підставку зі складеної трикутником смужки картону.

Розіграйте сцену, яку відтворили на макеті. Розподіліть ролі, решта дітей може стати “живими” декораціями (наприклад, можна взяти в руки гілочки штучної ялинки та стати частиною декорації, похитуючи гілочками та повільно обертаючись навколо себе).

Цю роботу можна продовжити

Можна запропонувати дітям взяти участь у мініпроєкті — створити з конструктора (це може бути “Лего” чи будь-який інший) або з підручних матеріалів амфітеатр і відтворити виставу давньогрецького театру. (Діти вигадують сюжет і створюють маски та одяг).

Кожна група може побудувати частинку амфітеатру — сектор. Потім діти об’єднуються створюють амфітеатр.

Обговорюємо з дітьми, що потрібно знати глядачам для того, щоб знайти свої місця в театрі, та створюємо квитки.

- Навіщо потрібний квиток? Чи можна обійтися без нього? Чому?
- Яка інформація має міститися на квитку?